

Editorial

Nelegální dovozci odpadů se zaměřují na Maďarsko

Nepovolená přeprava odpadů přes hranice je poměrně novým fenoménem. První případy se objevily na konci roku 2005 na severu Čech, později byly tyto skládky nalezeny i v jiných oblastech, obvykle poblíž hranic, ale i v Praze. Odpady byly uskladněny vesměs v nepoužívaných zemědělských objektech.

Charakteristické bylo, že majitel nebo nájemník objektů, kde byly odpady uskladněny, v nich nakládal s odpady, aniž by požádal místně příslušný úřad stavebního dohledu o povolení ke změně užívání stavby. Dále ani jedna z uvedených „provozoven“ nebyla provozována na základě rozhodnutí, kterým místně příslušný KÚ uděluje souhlas k provozu zařízení ke sběru a výkupu, využívání nebo zpracování odpadů podle § 14/1 zákona o odpadech. Ředitel ČÍŽP Ing. Hynek Beneš říká: „Při převozu odpadu přes hranice smí náklad na české straně přijmout jen osoba oprávněná, což ve většině případů nebylo splněno.“

Dovezeno bylo kolem 30 tisíc tun odpadů, z toho u nás skoro polovina zůstane, protože je české firmy uložily na skládkách jako běžný

odpad – v rozporu se zákonem zakazujícím dovoz za účelem odstranění.

Ing. Petr Havelka, vedoucí oddělení odpadů inspekce, uvedl: „Před půl rokem bylo v ČR ještě 16 lokalit s uloženými odpady. Teď už zbyly jen čtyři, z ostatních je odpad odvezen. Tři z nich se postupně odváží, v Arnolticích majitel s ČÍŽP spolupracoval, chtěl odpady (7-10 tisíc tun) využít jako zdroj pro dotřídňovací linku. Mezitím dostal souhlas k nakládání s odpady od krajského úřadu, takže nyní již provozuje linku v souladu s legislativou. Odpady jsou z lokalit odváženy na náklady německé strany. Většinou již nejsou nijak využitelné a končí ve spalovně.“

Česká inspekce životního prostředí spolu s celníky zaujala k dovozům poměrně nekompromisní stanovisko, takže v poslední době se tyto případy takřka neobjevují. Podobné problémy však má Slovensko a zejména Maďarsko, kterému nyní pracovníci Inspekce předávají své zkušenosti.

Jarmila Šťastná
šéfredaktorka časopisu Odpady

Ostrov upraví vyhlášku o odpadech

Ostrov na Karlovarsku po rozhodnutí Ústavního soudu upraví svou vyhlášku o nakládání s komunálním odpadem. Pozastavení městské vyhlášky už před časem nařídilo pozastavit Ministerstvo vnitra. Spor se kvůli nesouhlasu radnice dostal až k Ústavnímu soudu, který definitivně rozhodl v neprospěch města. Podle vyjádření města je nutné rozhodnutí Ústavního soudu, proti němuž není odvolání, respektovat. Ostrov teď upraví vyhlášku tak, aby odpovídala nařízení Ministerstva vnitra. Musí z ní třeba zmizet pasáž, jež zakazovala odkládat odpady z podnikatelské činnosti do sběrných nádob na separovaný a komunální odpad a do odpadkových košů.

„Podle soudu tento zákaz obsahuje již zákon o odpadech včetně sankcí. V našem případě tedy došlo k duplicitě zákonné normy, což je nepřipustné,“ uvedla mluvčí města Lucie Mildorfová. Ostrovská vyhláška se dostala do kolize se zákonem také v části, kdy zakazovala odkládání odpadu mimo sběrné nádoby nebo místa ve sběrném dvoře. Toto je už definováno v přestupkovém zákoně. „Neprošlo ani naše opatření ukládající pořadatelům kulturních, sportovních a dalších akcí, že musí v místě jejich konání umístit dostatečný počet sběrných nádob a poté zabezpečit odvoz odpadu včetně úklidu stanovišť sběrných nádob,“ dodala Mildorfová. Ústavní soud konstatoval, že obec k uložení této povinnosti nedisponuje zákonným zmocněním. Dále rozhodl, že uvedené povinnosti nelze podřadit pod pojem systém nakládání s komunálním odpadem a že obec nemůže vytvářet další pravidla nebo ukládat jiné povinnosti jdoucí mimo hranice právní úpravy.

„Z rozhodnutí Ústavního soudu nejsem tak zklamaný, protože musíme zrušit jen tři části vyhlášky. Důležité je, že jako celek zůstává nadále v platnosti,“ řekl starosta Jan Bureš.

Čtete odborný měsíčník **ODPADY**

Ukázkové číslo zdarma si objednejte na <http://ib.ihned.cz/predpl/a/nazk.php?idkamp=iHNed&tit=OD>

Informace o předplatném: tel. 800 11 00 22, předplatne@economia.cz

economia
OBSAH ROZHODUJE

Krátce

Proti liberalizaci obchodu s odpady

Proti liberalizaci obchodu s odpady na evropské úrovni se v Bruselu vyslovil český ministr životního prostředí Martin Bursík při setkání s eurokomisařem pro životní prostředí Stavrossem Dimasem. Budeme se tomu snažit zabránit všemi prostředky, dodal. Česká republika má velmi negativní zkušenosti s importem odpadů z Německa, řekl Bursík, který své „značné znepokojení“ dal najevo v souvislosti s přípravou evropské směrnice o odpadech. Diskutuje se o tom, zda směrnice umožní liberalizaci obchodu s odpady, řekl. Proti tomu je podle něj nejen ČR, ale i Polsko a Maďarsko. „Liberalizace není posvátná kráva a jsou věci které se prostě netransportují. Do toho určitě patří přeprava odpadů,“ prohlásil.

Uhlí zdraží kvůli daním o 10 %

Ekologická daňová reforma, jejíž první fázi Česká republika musí začít zavádět od ledna 2008, přinese asi desetiprocentní zdražení cen uhlí. Tvrdí to ministr životního prostředí Martin Bursík. Ceny plynu a elektřiny podle něj v souvislosti s reformou vzrostou zanedbatelně. Ekologická daňová reforma bude v první fázi znamenat zdanění energetických produktů a elektřiny. Termín leden 2008 stanovila Evropská unie. Druhá fáze, která by se měla týkat opět zdanění energií, ale i revize současných ekologických poplatků a opatření v dopravě, by měla začít po roce 2010. Ve třetí etapě mezi lety 2014 až 2017 případně v úvahu rozšíření daní na další surovinové zdroje, výrobky, služby a využití přírody. Hlavním cílem reformy je podpořit firmy i spotřebitele k chování, které povede k nižšímu poškozování životního prostředí a zdraví.

Studie rizik v Libčanech

Královéhradecký krajský úřad nechá zpracovat analýzu rizik zamoření území a budov v areálu nelegálního skladiště toxických látek v Libčanech na Hradecku. Po odvozu všech nebezpečných odpadů by měli celé území prověřit experti, kteří potvrdí, zda lidem v okolí nehrozí žádné riziko, řekl krajský radní Jiří Vambera. Krajští radní rozhodli o zahájení výběru zpracovatele analýzy, celkové náklady se mají pohybovat kolem půl milionu korun. „Chceme mít k dispozici konečné zhodnocení, zda je riziko pro obyvatele Libčan odstraněno,“ řekl Vambera. Podle něj bude analýza rizik zadána poté, co společnost Dekonta odveze z areálu do spalovny poslední náklad nebezpečného odpadu.

Odpady

Za nelegální dovoz odpadu pokuty za 30 milionů

Za nelegální dovoz odpadu z Německa do ČR v posledních dvou letech byly celkem uděleny pokuty ve výši 30 mil. Kč. Česká inspekce životního prostředí zahájila správní řízení s 23 dovozci, právní moci nabyla rozhodnutí o pokutách za 25 mil. Kč. Novinářům to řekl ředitel inspekce Hynek Beneš. Připustil však, že vymáhání pokut provázají problémy.

„Do České republiky bylo ve druhé polovině roku 2005 a na začátku roku 2006 dovezeno přibližně 30 tisíc tun odpadu,“ uvedl Beneš. Polovina z toho zůstane v Česku, umístěna byla již na skládkách. „S těmito odpady nemá v tuto chvíli smysl dál nakládat,“ upřesnil šéf inspekce. Druhá polovina je podle něj buď zpět v Německu, nebo je dojednaný jejich návrat v nejbližších týdnech.

„Vymáhání pokut je objektivně řečeno problémem, protože řada z těchto subjektů je v konkurzu a bude problematické, aby Celní správa, která pokuty vymáhá, veškeré vymohla,“ upřesnil Beneš. O částce, která již byla zaplacená, nemá v tuto chvíli přesné informace.

Dodal, že u některých pokut se zřejmě přikročí ke splátkovému kalendáři.

První případy nedovolené přepravy odpadů přes hranice řešila Česká inspekce životního prostředí koncem roku 2005. Objekty, ve kterých bylo objeveno větší množství nelegálně dovezených odpadů, byly často určeny pro chov dobytka nebo jinou zemědělskou činnost. Jejich majitelé v nich nakládali s odpady, aniž by požádali příslušný úřad stavebního dohledu o povolení ke změně užívání stavby, uvedla inspekce. Podle zákona o odpadech navíc nestačí na přeshraniční dovoz odpadu a jeho likvidaci živnostenský list. Je k tomu třeba povolení krajského úřadu, které řada českých podnikatelů, kvůli nimž skončil německý odpad na českých černých skládkách, neměla.

Případy dovozu odpadů je podle vedoucího odpadového hospodářství České inspekce životního prostředí Petra Havelky ideální řešit v okamžiku, kdy je odpad ještě v kamionech. Zlepšit kontrolu by měl návrh, který Česká inspekce životního prostředí připravila společně s Celní správou.

EP chce v EU do roku 2012 zastavit růst odpadu

Poslanci Evropského parlamentu podpořili novelu směrnice o odpadech, která chce zvrátit růst množství odpadu na starém kontinentě a zajistit jeho lepší likvidaci. Novela má členské státy přimět k tomu, aby od roku 2012 už nezvyšovaly množství odpadu, který by měly v co největší míře recyklovat.

V současnosti na každého Evropana připadá ročně 500 kg komunálního odpadu. Toto množství navíc roste o cca 10 % roste. Návrh schválený v prvním čtení požaduje, aby se v roce 2012 množství odpadu ustálilo a do roku 2020 se výrazně snížilo. Do roku 2020 by se také měla ve všech zemích „sedmadvacitky“ recyklovat nejméně polovina odpadu, který recyklovat lze.

Češi s požadavkem unie nebudou mít větší problém, protože v současnosti produkují téměř o polovinu odpadu méně než průměrní Evropané. Množství odpadu se nyní v ČR už nijak razantně nezvyšuje. Na druhou stranu se ovšem v ČR poměrně málo odpadu recykluje.

Návrh nové směrnice o odpadech, který připravila poslankyně Caroline Jacksonová z konzervativní parlamentní frakce Evropské lidové strany a Evropských demokratů (EPP-ED), stanovuje pětistupňovou hierarchii způsobů nakládání s odpady podle jejich dopadu na životní prostředí. Podle této škály se má prioritou unie stát prevence vzniku odpadů, jejich opětovné využití a recyklace.

Naopak nejméně přijatelnou možností je v očích EU především vyvážení odpadu na

skládky. Povolení likvidace odpadů ve spalovnách pak má být podmíněno vysokou energetickou účinností spaloven, při likvidaci odpadků totiž tato zařízení musí produkovat určité množství energie nebo tepla.

Obavy, že nová směrnice povzbudí přeshraniční převoz odpadu do ČR, jsou podle předsedy výboru pro životní prostředí EP českého europoslance Vladimíra Ouzkého i podle autorky novely neopodstatněné. „Neumím si představit, že by energetické využívání odpadu způsobilo nějaké obrovské přesuny odpadů mezi členskými státy,“ řekl Ouzký s tím, že přepravu odpadů tato směrnice vůbec neřeší.

Poslankyně Jacksonová pak tvrdila, že v případě potřeby mohou členské země podle jiné směrnice o přepravě odpadu přiliv odpadků ze zahraničí zakázat.

Pro novelu směrnice o odpadech, kterou provázelo hlasování o 180 dodatcích, bylo 651 z 686 přítomných poslanců, 19 bylo proti.

V Evropě množství odpadu už deset let výrazně stoupá. Každý rok se zde vyprodukuje 3,5 tuny odpadu na osobu, z toho tvoří 500 kg komunální odpad.

V posledních deseti letech se každoročně množství komunálního odpadu zvedalo o 58 kg na hlavu. Z celkového množství komunálního odpadu v EU téměř polovina končí na skládkách, třetina odpadu se recykluje a 18 % se likviduje ve spalovnách. Novelu o odpadech ještě musí schválit členské státy, parlament ji pak definitivně potvrdí.

Plazmové zplynování biomasy

Společnost PDI rozhodla, že v katastru Kosmonos u Mladé Boleslavi postaví zařízení, které bude plazmovým zplynováním vyrábět elektrickou energii z biomasy. Hodlá zde vyrábět zhruba 296 tisíc MWh elektrické energie z obnovitelných zdrojů ročně.

Vedení radnice v Kosmonosech i tamější politické strany s tím ovšem zásadně nesouhlasí a argumentují tím, že záměr způsobí výrazné zhoršení dopravní zátěže.

Bratislava žaluje Evropskou komisi

Slovensko podalo žalobu na Evropskou komisi kvůli snížení emisních kvót na oxid uhličitý. Slovensko chtělo na roky 2008 až 2012 povolenky na vypouštění 41,3 mil. tun skleníkových plynů ročně, komise mu ale tento objem loni v listopadu omezila na 30,9 mil. tun.

Globální banka rostlinných druhů

Norsko příští měsíc zahájí stavbu globální banky rostlinných druhů, která by měla uchovat všechny známé druhy potravinářských plodin světa pro budoucnost. Celkem by díky projektu, do jehož stavby norská vláda investuje 5 mil. dolarů, měl být vytvořen prostor pro 3 miliony vzorků semen. Banka bude zahloblena 120 metrů do pískovcové hory na sněhem a ledem pokrytých Špicberkách.

Ministerstvo proti rozšíření skládky

S rozšiřováním skládky nebezpečných odpadů v Pozdátkách na Třebíčsku nesouhlasí Ministerstvo životního prostředí. Možný dopad uskutečnění záměru pražské společnosti Logika na okolní přírodu posuzovali ministři experti asi dva roky. Nyní rozhodli, že je možné skládku zrekonstruovat, ale nesmí na ni být ukládán další odpad.

Hala v Lahovičkách bez odpadů

Hala v Praze - Lahovičkách už je bez nelegální skládky odpadů, které tam byly v minulosti dovezeny z Německa. Na skládce leželo téměř rok asi 500 tun textilií, plsti a starého oblečení. Na základě dohody mezi Ministerstvem životního prostředí ČR a agenturou SAA Baden-Württemberg byl odpad z této lokality přepraven na náklady německé strany do spalovny v Braniborsku.

Miliarda stromů pro planetu Zemi

Ministryně školství Kuchtová a ministr životního prostředí Bursík vyzvali školy i jednotlivce, aby se zapojili do kampaně OSN Miliarda stromů pro planetu Zemi. Cílem je letos ve světě zasadit nejméně miliardu nových stromů. OSN kampaň vyhlásila v listopadu. Stromy mají pomoci pohlcovat oxid uhličitý a zvládat následky klimatických změn.

Postaví se nové zařízení na zpracování bioodpadu

Společnost Pražské služby postaví nové zařízení na zpracování zbytků jídel, prošlých potravin a městské zeleně. V bioreaktoru bude vznikat plyn a jako vedlejší produkt teplo a hnojivo pro zemědělskou výrobu. Bioplyn bude sloužit pro výrobu elektřiny, informovala firma na svých internetových stránkách. Zařízení bude mít cílovou kapacitu zpracování 16 tisíc tun biologicky rozložitelného komunálního odpadu za rok. Bude postaveno ve dvou etapách. Podle Pražského deníku přijde bioreaktor na 65 mil. Kč a bude v areálu firmy ve Vysočanech. Výstavba začne ještě letos.

V současnosti končí odpad z gastronomie ve spalovně. V bioreaktoru bude vznikat z jedné tuny těchto odpadků až 200 m³ plynu. Nové zařízení by mělo vyrobit ročně více než 2,9 GWh elektřiny do distribuční sítě, což po-

kryje spotřebu zhruba 800 domácností, uvedla firma na internetových stránkách. Vznikne dále 4,2 GWh tepla, které bude firma využívat pro vlastní technologickou potřebu a v pražské teplovodní síti.

„Do zařízení budou dodávány zbytky jídla, zabalených potravin s prošlou životností a zbytky z výroby polotovarů ve sběrných nádobách a speciálních kontejnerech. Nádobky a kontejnery se ihned po vyprázdnění umyjí a dezinfikují v myčce, která je příslušenstvím technologie,“ dodala firma.

Pražské služby se zabývají zejména odvozem, recyklací a energetickým využitím odpadu, ale i dopravním značením a čištěním či zimní údržbou komunikací. Majoritním vlastníkem společnosti je město Praha, které má téměř 77% podíl na jejím základním kapitálu.

Asekol loni zvýšil odběr elektroodpadu na 5829 tun

Společnost Asekol, která se zabývá zpětným odběrem vysloužilých elektrozařízení, především televizí, počítačů a spotřební elektroniky, vybrala v loňském roce 5829 tun elektroodpadu, což je téměř 0,6 kg na osobu. Firma díky nárůstu sběru snížila od dubna recyklační poplatky u některých elektrospotřebičů, informoval jednatel firmy Jan Vrba. Celkově firma Asekol od svého založení v roce 2005 vybrala 6004 tun elektroodpadu. V roce 2005 byla průměrná hmotnost odebraných elektrospotřebičů 44 tun měsíčně, v roce 2006 firma vybrala měsíčně v průměru 486 tun elektrospotřebičů. Asi 80 % tvoří elektroodpad ze sběrných dvorů, zbytek mobilní svoz. Největší podíl na sběru mají televize (63 %), dále počítače (22 %), zbytek tvoří ostatní elektrospotřebiče (15 %). „Asekol v roce 2007 očekává prolomení hranice 1 kg odebraného elektroodpadu na osobu. Na rok 2008 plánujeme další navýšení sběru až na 1,2 až 1,5 kg na osobu,“ řekl Vrba.

ČR se zavázala Evropské unii, že do roku 2008 vybere minimálně 4 kg elektroodpadu na osobu a rok, tedy zhruba 40 tisíc tun. Pokud to nesplní, dostala by od EU pokutu. V současnosti tři kolektivní systémy Asekol, Ekolamp a Elektrowin v ČR dohromady vyberou asi 1,9 kg elektroodpadu na osobu.

Recyklační poplatek, který zákazníci připlácejí k ceně nového elektrospotřebiče při jeho koupi a který slouží k úhradě nákladů na recyklaci, snížila Asekol od dubna u 35 výrobků. Spotřebitelé tak ušetří až 30 mil. Kč, protože se sníží koncová cena výrobku. Např. u MP3 přehrávačů se poplatek snížil od dubna na 4 z 10 Kč, u DVD přehrávačů na 30 ze 60 Kč.

V ČR je zapsáno šest kolektivních systémů zpětného sběru elektrického odpadu – Elektrowin, Asekol, Retela, Ekolamp, OFO-recykling a Rema. Pro každou z deseti stanovených skupin elektrozařízení může být jen jeden kolektivní systém.

Elektrowin loni odebral 10 700 tun elektrozařízení, což představuje 332 358 domácích spotřebičů. Většinou to jsou chladničky, mrazničky, pračky a myčky. Recyklační příspěvek u ledničky činí v současné době 300 Kč. Elektrowin snížil recyklační poplatky již v lednu, u ledniček o 150 Kč. Do kolektivního systému

Elektrowin je zapojeno 417 výrobců elektrických zařízení. Elektrowin zajišťuje odběr v 2485 obcích, takže pokrývá 71 % obyvatel ČR. Elektrowin by letos měl odebrat na obyvatele zhruba 1 kg, příští rok 2,1 kg a v roce 2008 již 2,8 kg elektroodpadu.

Asekol odebírá elektroodpad v 1556 městech a obcích. Celkem pokrývá 2426 sběrných míst a 70 % obyvatel

ČR. Před existencí kolektivních systémů platily sběr a likvidaci elektroodpadů obce. Asekol tvrdí, že jejich kolektivní systém obcím ušetřil 35 mil. Kč.

Celkem systémy Asekol, Elektrowin a Ekolamp sbírají elektroodpad ve 3050 lokalitách. Sběrné dvory jsou ve všech obcích s více než 5000 obyvateli, v menších obcích se sběr zajišťuje pomocí mobilního svozu.

Obyvatelé ČR však ještě nejsou zvyklí odevzdávat veškerý elektroodpad do sběrných dvorů. Podle průzkumu agentury Markent končí v popelniciích například 72 % kompaktních zářivek, 49 % lineárních zářivek a téměř polovina fénů a kulek.

Roste zájem o energii z biomasy

Stále více soukromých zemědělců nebo zemědělských podniků na jihu Moravy má zájem o vlastní výrobu energie spalováním biomasy. Kromě finanční úspory za elektřinu a teplo je k tomu vede také snížení množství odpadů, vidina méně zápachajících provozů nebo zisk ekologického hnojiva. Vyplývá to z ankety ČTK mezi zemědělci. V současné době čeká na posouzení vlivu na životní prostředí celkem sedm projektů.

Konec bariérového útesu?

Velký bariérový útes na severovýchodě Austrálie je globálními změnami klimatu ohrožen natolik, že může být do roku 2050 „funkčně odumřelý“. Naznačuje to zpráva odborníků Mezivládního panelu pro změny klimatu (IPCC) zveřejněná v Paříži. S ním může australská vláda navíc přijít až o 5,8 mld. australských dolarů (asi 97 mld. Kč) z turistického ruchu, které z tohoto jedinečného pásma více než 3000 korálových útesů plynou.

Skleníkové plyny možná pod zem

Energetická společnost ČEZ se podle Lidových novin stala členem konsorcia evropských firem, které pod patronací Evropské komise zkoumá možnost ukládání oxidu uhličitého pod zem namísto vypouštění tohoto skleníkového plynu do ovzduší. V Česku se jako o vhodném úložišti uvažuje například o podzemních prostorech na Moravě, uvolněných těžbou ropy. „Na projektu proto spolupracujeme i s Moravskými naftovými doly,“ potvrdil mluvčí ČEZ Ladislav Kríž.

Česko má málo aut na zemní plyn

Česká republika zaostává za světem u vozdů na zemní plyn. Na toto ekologické a od letoška ještě levnější palivo v tuzemsku jezdí přibližně jen 500 aut, zatímco ve světě zemní plyn využívá přes 5 milionů automobilů a v Evropě zhruba 520 tisíc vozů. Zemní plyn je možné v Česku načepovat na 11 místech, například v Německu je 750 plnicích stanic, tvrdí Česká plynárenská unie.

Plochy ekologického zemědělství

Ekologické zemědělství v Česku po předloňském poklesu loni opět zaznamenalo vzestup ploch i počtu farem. Výměra šetrně obhospodařované půdy se zvětšila meziročně o desítku na 281 500 hektarů. Okruh ekofarem se rozrostl o 134 na 963 ke konci roku.

Energie AG i na Slovensko

Rakouský nadnárodní koncern Energie AG, který má v ČR šest dceřiných společností, expanduje na Slovensko. V Bratislavě založil společnost Energie AG Vodohospodárstvo Slovakia a AVE Slovakia, jež se zaměří na podnikání s odpady.

Ekologie

Evropská komise chce snížit emise CO₂ u nových aut

Evropská komise navrhla snížení emisí oxidu uhličitého u nových automobilů na 130 g na kilometr do roku 2012. Podle EK je snížení nezbytné v boji proti globálnímu oteplování, automobiloví výrobci však hrozí, že snížení přinese výrazné zdražení aut. V současnosti auta vypouštějí do ovzduší průměrně 161 g CO₂ na kilometr. Podle Společnosti motorových výrobců (SMMT) by uvedení technologie, která by vedla ke splnění cíle EK, zdražila každé auto asi o 2500 eur (70 tisíc Kč); některé automobilky mluví až o 150 tisících Kč na vybraný model nového vozu. Mladoboleslavská Škoda Auto v tisku uvedla, že směrnice by mohla vést ke zdražení aut o 40 až 70 tisíc Kč. Firma dodala, že po přijetí směrnice bude uvažovat o přesunu výroby na východ.

Brusel v návrhu částečně zmínil své požadavky; původně uvažoval o 120 g na kilometr. Zatím však není jasné, jak chce snížení emisí dosáhnout. Je nepochybné, že v budoucnu navrhne legislativní změny.

Postoj automobilek není jednotný. Zatímco francouzské a italské firmy nemají s návrhem EU větší problémy, Němcům se snaha EK nelíbí. Německých automobilových výrobců se zastala i kancléřka Angela Merkelová, za což sklídila kritiku od zástupců automobilek PSA a Fiat. Podle nich Němci využívají své předsednictví EU k prosazování zájmů svých automobilových výrobců.

Uskutečnění cíle EK by nepochybně přineslo revoluci do celého automobilového průmyslu. Znamenalo by především ústup velkých automobilů s vysokou spotřebou a razantní nástup malých a úsporných automobilů. Výrazně by se zvýšil i podíl biopaliv na trhu. Není

vyloučeno, že by se časem snaha redukovat emise dotkla i samotných řidičů – EU totiž uvažuje např. o snížení rychlosti na dálnici, proti čemuž se však staví opět Němci. Vědci upozorňují, že nečinnost ohledně emisí by napáchala obrovské škody. Snížování emisí se podle nich zatím jeví jako nejúčinnější způsob boje proti globálnímu oteplování.

Za poškozování přírody možná až na 10 let za mříže

Evropská komise 9. února navrhla členským státům Evropské unie, aby posuzovaly těžké poškozování přírody jako zločin a trestaly jej až desetiletým vězením. Komise chce vůbec poprvé prosadit, aby v celé unii platily stejné minimální tresty v případech devíti „zelených“ zločinů, jako je ilegální přeprava toxických odpadů, ohrožování chráněných druhů či obchodování s látkami poškozujícími ozónovou vrstvu.

Pachatelům má podle rozsahu způsobené škody hrozit jeden rok až deset let vězení nebo pokuty v rozmezí od 300 tisíc až do 1,5 mil. eur (asi 14 až 42 mil. Kč). Návrh je nicméně jen začátkem cest, protože jej musí schválit členské státy i Evropský parlament. „Nemůžeme dovolit, aby uvnitř EU existovala bezpečná útočiště pro zločiny proti životnímu prostředí,“ řekl komisař pro spravedlnost, vnitra a bezpečnost Franco Frattini. Podle něj zločinci využívají rozdíly v trestním právu jednotlivých zemích.

Zločiny proti životnímu prostředí však často škodí i za hranicemi, a proto by měly být posuzovány všude stejně. Nyní se jejich definice

v jednotlivých členských státech podstatně liší a úroveň trestů není dostatečná, tvrdí komise.

„K účinné ochraně životního prostředí jsou především zapotřebí sankce s větším odstrašujícím účinkem,“ uvádí návrh. Podle něj má být devět druhů prohřešků považováno za zločiny. Patří sem nezákonná přeprava jedovatých odpadů, ohrožování chráněných druhů rostlin a živočichů nebo životu nebezpečná kontaminace ovzduší či vodních zdrojů. Nejtěžší tresty, tedy 5 až 10 let vězení, mají být uděleny v případech „ekologických“ zločinů spáchaných záměrně či organizovaně, které vedou k úmrtí nebo vážnému zranění lidí. V takovém případě mohou být firmy potrestány pokutou ve výši 750 tisíc až 1,5 mil. eur.

Celá věc je nicméně citlivá, protože členské státy unie jsou v oblasti trestního práva suverénní. Evropský soudní dvůr ale v září 2005 rozhodl, že unie může navrhnout opatření v oblasti trestního práva týkající se životního prostředí, pokud je to zapotřebí k realizaci její ekologické politiky. Minimální tresty již v EU platí v případě terorismu a pašování drog.

Vláda je pro vyšší podíl biopaliv

Vláda si dala závazný cíl zvýšit do roku 2020 podíl biopaliv na spotřebě benzínu a nafty v dopravě na 10 % a do téhož roku snížit emise skleníkových plynů o 20 % ve srovnání s rokem 1990.

Schváleny jen dva plány emisí CO₂

Evropská komise schválila 5. února teprve druhé členské zemi návrh na kvótu emisí kyslíčnicku uhličitého pro období 2008 až 2012. Komise přijala návrh Slovinska, které snížilo svou kvótu oproti předcházejícímu období na 8,3 milionu tun CO₂ za rok.

Komise tak schválila národní alokační plán, který navrhuje množství povolenek pro emise CO₂ pro období 2008 až 2012, zatím jen Velké Británii a Slovinsku. Dalších 11 zemí se svým návrhem neuspělo.

ČEZ postaví 33 větrných elektráren

Společnost ČEZ Obnovitelné zdroje chce v jižní části Chomutovska postavit park 33 větrných elektráren. S investičním záměrem zástupci elektrárenské firmy seznámili zastupitele Chban, v jejímž katastru by mělo stát 26 větrníků. Obec by získala na poplatku za provozování větrných elektráren zhruba 2 mil. Kč ročně, řekl generální ředitel společnosti Josef Sedlák.

Projekt větrného parku Dlouhé Pole s odhadovanými náklady 2,3 až 2,6 mld. Kč počítá s roční výrobou 4000 megawatthodin elektřiny, každá ze 33 větrných elektráren bude mít výkon 2 MW.

Ochota omezit jízdy autem

Přes 80 % Švýcarů je připraveno užívat méně své auto a více platit na nové zdroje energie, aby přispěli k boji proti klimatickým změnám planety. Vyplynulo to z průzkumu, jehož výsledky zveřejnil švýcarský list Sonntagsblick. Omezit jízdy osobním autem chce 81 % respondentů, 68 % jich souhlasí i s omezením svých cest letadlem. Na 85 % Švýcarů je prý také ochotno připlácet na zavádění nových energetických zdrojů, které jsou šetrnější k životnímu prostředí než současné zdroje. Průzkum uskutečnil ústav Isomar od 31. ledna do 3. února.

Spotřeba zelené elektřiny stoupne

Podle smluv na rok 2007 zřejmě v Praze letos přibudou další odběratelé zelené elektřiny, včetně nových velkoodběratelů. Celková spotřeba elektřiny z obnovitelných zdrojů by se tak mohla letos zvýšit až na 10 GWh, tedy o 455 %. Loni obyvatelé metropole odebrali 2,2 GWh elektřiny z obnovitelných zdrojů.